

WWF-România
Str. Tudor Vladimirescu
nr. 29, Sector 5
București, 050881
România

Tel: +40 21 317 49 96
Fax: +40 21 317 49 97
office@wwf.ro
www.wwf.ro

Nr. 390 / 07.12.2021

Către: Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor

În atenția: Domnului Secretar de Stat George Mierliță

Spre știința: Domnului Florin Achim – Director Tehnic Dezvoltare, INCDS-MD

Referitor la: "Studiul pentru elaborarea metodologiei și calcularea plăților Natura 2000 din zonele forestiere din ariile naturale protejate, conform restricțiilor din planurile de management" elaborat de Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea”

Stimate Domnule Secretar de Stat,

Asociația WWF România este implicată activ în eforturile de gestionare durabilă a pădurilor și ariilor naturale protejate de interes comunitar, iar prin proiectele noastre am promovat și susținut cu consecvență rolul deosebit de important pe care îl au plățile compensatorii, în vederea atingerii obiectivelor de conservare în siturile Natura 2000 și ocrotirea valorilor ridicate de conservare adăpostite de ecosistemele forestiere.

În contextul actual, reprezentat de urgența elaborării Planului Național Strategic PAC, un rol important îl are "Studiul pentru elaborarea metodologiei și calcularea plăților Natura 2000 din zonele forestiere din ariile naturale protejate, conform restricțiilor din planurile de management" realizat de Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea”, al cărui **beneficiar** este Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor. Având în vedere că pe concluziile și recomandările acestui Studiu este posibil să se clădească măsurile legate de păduri în cadrul Planului Național Strategic, considerăm deosebit de important ca, înainte de recepția finală a acestui Studiu, Ministerul să organizeze o **consultare cu factorii interesați /afecțați**. Prin acest demers, Ministerul ar urma să se asigure că au fost luate în considerare toate aspectele legate de pierderile de venit, respectiv de costurile suplimentare, suportate de proprietarii/administratorii de păduri.

Având în vedere implicarea organizației noastre în procesul de elaborare coordonat de INCDS – MD, vă transmitem anexat propunerile WWF România pe aceasta temă. În măsura în care veți considera de interes organizarea unei astfel de dezbateri, va rugăm să ne comunicați data și coordonatele evenimentului.

Cu stimă,
Radu Vlad

Manager Programe Forestiere WWF România

Propunerile WWF România transmise către Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură Marin – Dracea prin adresa Nr. 490 / 16.09.2021

1. Gospodărirea arboretelor trebuie făcută prin lucrări speciale de conservare

Propuneri WWF România:

WWF a elaborat un studiu privind calculul pierderilor de venit suportate de proprietar pentru arboretele exceptate de la orice fel de intervenție în cadrul proiectului **Solidaron**

(https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/metodologie_v2_final_1.pdf). În acest sens, propunem luarea în considerare a soluțiilor identificate în cadrul acestui proiect, care au vizat îmbunătățirea formulei de calcul din OM 625/2006 (în prezent abrogat).

Această soluție de calcul ia în considerare și starea arboretelor pentru care se impun restricțiile, respectând astfel prevederile Codului Silvic (art. 25, alin. 3) privind cuantificarea volumului de lemn nerecoltat.

Totodată, atragem atenția asupra pierderilor de venit/costurilor administrative suplimentare generate de restricțiile impuse în aplicarea operațiunilor silvice sub aspectul intensității și/sau a periodicității lucrărilor.

2. Revenirea la tipurile de habitate naturale prin înlăturarea arboretelor necorespunzătoare din punct de vedere al stării de vegetație și al compoziției speciilor

Propuneri WWF România:

Propunem, în acest sens, cuantificarea cheltuielilor directe legate de adoptarea operațiunilor silvice specifice pentru lucrările de substituire/refacere a arboretelor (diferențiat pentru diferite tipuri de habitate), respectiv cuantificarea pierderilor de venit calculate pentru întreg ciclul de producție având în vedere productivitatea diferită a arboretelor.

De asemenea, considerăm că nu doar revenirea la tipurile de habitate naturale de pădure reprezintă un efort ci, în multe situații, chiar păstrarea tipului natural fundamental de pădure poate reprezenta o pierdere necuantificată pentru proprietarul de pădure. Promovarea tipului natural fundamental de pădure are la bază considerente de mediu fără a cuantifica aspectele economice.

3. Menținerea unei cantități de 5 % lemn mort/ha

Propuneri WWF România:

Lemnul mort are o valoare deosebită din perspectiva biodiversității dar, în accepțiunea proprietarului de pădure, acesta reprezintă o pierdere irecuperabilă, cel puțin în ce privește calitatea lemnului.

Este foarte important să se definească conceptul de „lemnul mort”. Din perspectiva conservării biodiversității este recunoscut internațional că „lemnul mort” nu include doar arbori sau părți de arbori fără viață, iar definirea acestui concept nu ar trebui să se limiteze doar la componenta dimensională.

„Lemnul mort” înseamnă și „arbori pentru biodiversitate”, arbori veterani (adică arbori înca vii care prezintă scorburi, putregaiuri, crăpături, etc).¹

De asemenea, în gestionarea și cuantificarea „lemnului mort” este extrem de important să existe o abordare la nivel de peisaj forestier (UP, bazinet, arie protejată), și NU la nivel de unitate amenajistică/parchet de exploatare, eventual unitate de suprafață (m² sau ha). În acest sens, considerăm deosebit de important să fie elaborată și o metodologie de monitorizare a lemnului mort la nivel de „peisaj forestier”. O metodologie științifică care ar putea să fie luată în considerare în acest sens este cea propusă de USV în cadrul proiectului RESFOR.

O componentă deosebit de importantă (chiar dacă nu poate fi încadrată în conceptul de „lemn mort”), cu rol important în funcționalitatea pădurii și menținerea productivității acesteia, îl au vârfurile, crengile și resturile de exploatare (biomasa ce rămâne în pădure de cele mai multe ori sub forma de „martoane” dar care sunt incluse în APV), care se constituie într-o pierdere pentru proprietar și un câștig pentru biodiversitate. Propunem ca suplimentar să fie dezvoltată și o metodologie pentru cuantificarea acestor costuri – avem în vedere creșterea cererii de biomasă în viitor, prin care va deveni profitabilă și recoltarea vârfurilor, crengilor și a resturilor de exploatare.

4. Limitarea folosirii mijloacelor de combatere chimică de tip profilactic a dăunătorilor și a tratamentelor chimice în sau într-un perimetru de 100 m (200 m) în jurul habitatelor favorabile unor specii

Propuneri WWF România:

Vă aducem la cunoștință că, în ceea ce privește gestionarea și utilizarea substanțelor chimice, există o serie de prevederi în cadrul standardelor de certificare FSC (pe care le considerăm măsuri de bune practici). Tocmai de aceea considerăm necesar să se elaboreze calcule, atât pentru scenariul în care nu se folosesc substanțe chimice, cât și pentru cel în care se folosesc substanțe acceptate în normele de bune practici. În acest sens, ar trebui incluse și costurile pentru evaluările de risc, respectiv omologarea acestor substanțe chimice în silvicultura în România.

5. Declararea de zone de liniște în jurul cuiburilor și limitarea/controlul activităților forestiere în perioada de cuibărit pentru protecția unor specii;

Propuneri WWF România:

Presupunem în primul rând stabilirea unor suprafețe unitare la nivel național pentru diferite specii.

¹ În proiectul **RESFOR**, lemnul mort este definit ca volumul total al arborilor sau părți de arbori în picioare sau doborât, cu un diametru de ≥ 7 cm (cu tot cu coajă, la capătul subțire- diametrul minim este încă în dezbatere) și o lungime minimă de 1,0 m. Din perspectivă mai largă a aportului pentru biodiversitate a lemnului mort, acesta poate fi :

- arbori veterani;
- arbori vii cu, crăpături, scorburi, părți moarte sau putrezite
- arbori vii, în stare lăncedă sau morți considerați speciali din punct de vedere al speciei, formei sau mărimii
- resturi de exploatare lăsate la fața locului după recoltare, în picioare sau pe sol, într-un proces de descompunere și având diametre mai mari de 7 cm și lungimi de peste 1 m (în această clasă sunt incluse și crăcile putrede)

Evaluările ar trebui să cuprindă costuri directe legate de delimitarea pe teren a zonelor, cartarea și materializarea pe hărți /schița parchetului, Anexa APV, instruirea/informarea agenților economici cu ocazia predării parchetelor, monitorizarea suplimentară a obiectivelor de conservat cu ocazia controalelor de exploatare și reprimirea parchetelor.

De asemenea, ar trebui să fie luate în considerare costurile (indirecte) ce rezultă din fragmentarea parchetelor și creșterea intensității operațiunilor forestiere, având în vedere că, în cele mai multe situații, recoltarea masei lemnoase nu este interzisă pe termen lung. În acest sens, ar fi utilă o modelare a costurilor prin proiectele de exploatare care să ia în considerare diferite intensități de aplicare a operațiunilor forestiere /volumelor de extras. Totodată, ar trebui considerate și cheltuielile suplimentare privind revenirea pentru marcarea arborilor și întocmirea noilor APV-uri, alături de costurile de organizare a licitațiilor, predarea parchetelor, organizarea șantierului de exploatare, reprimire etc.

Ar trebui, de asemenea, să fie estimate și costurile privind impunerea unor restricții privind perioadele și termenele de exploatare (e.g. perioadele de cuibarire, zone de reproducere etc.). Același volum de muncă realizat într-un timp mult mai scurt și în condiții mai grele înseamnă mobilizarea suplimentară a unor resurse pe anumite perioade de timp – toată această organizare a frontului de muncă înseamnă costuri unitare mai ridicate. Nu în ultimul rând ar trebui cunoscute și pierderile economice generate de modificarea substanțială a „cash-flow” în bugetul administrației silvice.

IMPORTANT: Neintervenția în timp util prin restricționarea intervențiilor silvice (extragerea arborilor rupți de vârf, doborâți, atacuri de insecte, răniri ale trunchiului create de fauna salbatică etc.) chiar și pentru perioade scurte (6-12 luni) conduc în mod inevitabil la deprecierea calității masei lemnoase și în consecință la scăderea valorii lemnului. Prin metodologie vor trebui să fie luate în considerare și aceste costuri, ce rezultă din deprecierea calității „stocurilor de lemn”, ca bun imobil al proprietarilor și nu doar costurile ce derivă din restricționarea posibilității. (ex. un arbore doborât dacă este extras în timp util nu apucă să se deprecieze suplimentar și nici calitatea lemnului astfel rezultat; dacă însă se intervine peste 6-12 luni, întreaga cantitate se poate considera ca lemn de foc, iar ulterior este posibil să nu mai fie justificat să fie recoltată dpdv economic).

Notă: propunerile precizate pentru această măsură ar trebui considerate, după caz, și pentru celelalte situații.

6. Menținerea unei structuri forestiere mozaicate, prin păstrarea de pâlcuri de 3-5 arbori bătrâni - peste 80 ani;

Propuneri WWF România:

Analiza la nivel de peisaj a structurii mozaicate. Arborii din insulele de îmbătrânire sunt arbori de calitate superioară lemnului mort. Insulele de îmbătrânire pot influența proiectarea și întreținerea infrastructurii de scos-apropiat și chiar a cailor de transport, totodată pot influența distanțele de scos-apropiat.

Estimarea costurilor administrative, identificarea și materializarea în teren precum și cartarea și monitorizarea insulelor de îmbătrânire astfel considerate.

7. Interzicerea construirii de noi drumuri forestiere și de noi drumuri de exploatare în sit sau părți ale acestuia;

Propuneri WWF România:

Creșterea distanțelor de scos apropiat a lemnului recoltat și necesitatea adoptării de măsuri suplimentare de reducere a impactului asupra mediului (podețe de traversare, camere de liniștire, nivelarea drumurilor de tractor etc.). Creșterea prejudiciilor inevitabile generate de scoaterea lemnului fără o infrastructură de scos-apropiat adecvata conduce și la deprecierea calității masei lemnoase și în consecință scăderea valorii stocurilor de lemn rămase pe picior. Creșterea costurilor de exploatare prin investiții în utilaje prietenoase cu mediul - funicular.

8. Contravaloarea pierderii de venit generată de procedurile de mediu impuse la elaborarea planului de management (amenajamentului silvic) și la efectuarea lucrărilor specifice gospodăririi pădurilor.

Propuneri WWF România:

Costurile pentru procedura completă de evaluare de mediu și procedurile obligatorii impuse la efectuarea lucrărilor specifice gospodăririi pădurilor.

Cartarea în STEREO70 a suprafețelor de fond forestier care fac obiectul amenajamentului și transpunerea lor în GIS.

Monitorizarea măsurilor de conservare impuse. În conformitate cu prevederile legislative, obligațiile titularului amenajamentului referitor la componenta de mediu nu se limitează doar la faza de avizare. Acestea se manifestă și ulterior prin monitorizarea implementării amenajamentului silvic. Rapoartele de monitorizare conțin și observarea statutului de conservare al speciilor și a habitatelor protejate, în cazul amenajamentelor silvice care pot afecta siturile Natura 2000.

Este important ca în raport să se surprindă și adaptările de ordin tehnic care se impun pentru măsurile de conservare, dincolo de precizarile din caietul de sarcini. În consecință, să nu dezvolte propuneri raportate doar la cadrul legislative actual, ci și în raport cu cele mai bune soluții tehnice care se consideră a fi impuse.

Despre WWF (World Wide Fund for Nature)

Înființată în anul 1961, WWF este una dintre cele mai importante organizații internaționale care derulează proiecte pentru conservarea naturii, în peste 100 de țări. Misiunea WWF la nivel global este să oprească degradarea mediului înconjurător și să construiască un viitor în care oamenii trăiesc în armonie cu natura. Mai multe detalii la: www.wwf.ro